

การศึกษา

มารยาทของชาวลาว ตอนที่ ๑

มาละยาด *มา ละ ยาด* หมายถึง กิริยาวาจาที่ถือว่าสุภาพเรียบร้อยถูกกาลเทศะ มีคำกลอนลาวกล่าวไว้ว่า ผู้ที่ยืนยิ้ม น้อม ปะนิมมีตุม ตามปะเขยนิลลาว ภาวสะบายดีเยี่ยม *ผู้ ที่ ยอหยืน น้อม ปะ นม มีอ งาม ต้ม ปะ เพ นี ลาว ก้าว สะ บ่าย ดี ยิ้ม* แปลว่า ผู้ที่ยกมือขึ้นนอบน้อม ประนมมืองาม ตามประเพณีลาว กล่าวสบายดีเยี่ยม หมายถึง เมื่อพบกันให้ยกมือไหว้อย่างนอบน้อม และกล่าวทักทายว่า “สบายดี” พร้อมกับยิ้ม

วาจาจริงใจยิ้ม ทอมเขิงบ่จางจิต ถินฮั้นฮั้นบิไซฮั่ว มอบไมติตอตอบ ขอบแถ้วก้าวแถม *วา จ้า จิง ใจ ท้อม หอม เหิง บ่อ จ้าง จิด คน อื่น ลิ ทนบ ไหว้ มอบ ไม ตี ตอบ ต้อน พอน แก้ว ก้าว แถม* แปลว่า วาจาจริงใจเบิกบาน หอมหวานไม่จีจาง คนอื่นจะเคารพไหว้ นอบไมตรีตอบรับ หมายถึง พูดด้วยความจริงใจ จะทำให้ความรู้สึที่ดี ๆ ไม่จีจาง คนอื่นจะเคารพนับถือและนอบไมตรีตอบ แถมยังให้พรที่มีค่าเพิ่มเติมอีกด้วย

มารยาท รวมทั้งสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติในการคบค้าสมาคมกับคนลาว ไม่แตกต่างจากมารยาทของคนในประเทศอาเซียนอื่น ๆ เท่าใดนัก เนื่องจากมีพื้นฐานทางวัฒนธรรมใกล้เคียงกัน เช่น การถือว่าศีรษะเป็นของสูง จึงไม่ควรไปสัมผัสแตะต้องศีรษะของผู้อื่น ส่วนเท้า ถือว่าเป็นของต่ำ จึงไม่ควรหันหรือชี้เท้าของตนไปทางบุคคลหรือสิ่งที่ควรให้ความเคารพ เช่น พระพุทธรูป รวมทั้งไม่ใช่เท้าชี้สิ่งของ ไม่ควรเดินข้ามคนที่นั่งหรือนอนอยู่ นอกจากนี้ ยังถือว่า รองเท้า ก็เป็นของต่ำด้วย รวมทั้งยังสกปรก เพราะใช้เดินย่ำสิ่งต่าง ๆ ทั่วไป ฉะนั้นก่อนเข้าบ้านเรือน หรือโบสถ์ วิหาร จึงต้องถอดรองเท้าออกก่อน

การทักทายของชาวลาวคล้ายของไทยคือใช้วิธี *นิบมี นม มีอ* หมายถึง พนมมือไหว้ และกล่าวคำว่า *สบายดี สะ บ่าย ดี* เมื่อไปเยี่ยมเยือนหรือไปพบผู้ที่อาวุโสกว่า ควรสำรวมกิริยา ไม่ควรเดินลงสั้น หรือเดินเสียงดัง ไม่รีบร้อนลุกถอย แม้จะรีบเร่งเพียงใดก็ตาม หากนั่งเก้าอี้ ไม่ควรลากเก้าอี้ จากที่ตั้งไว้เดิม หากนั่งกับพื้นไม่ควรนั่งสูงกว่าผู้อาวุโส ควรนั่งพับเพียบ ไม่เท้าแขน ไม่นั่งพิงฝา

มารยาทของชาวลาวยังมีต่อคราวหน้า.

วิเชียร อ่ำพนรัตน์ เขียว
ชลธิชา สุดมุข สรุปร